

GS1 OBELEŽAVANJE – POZITIVNA PRAKSA U KOMPANIJI BAMBI-BANAT

Implementacija sistema obeležavanja i praćenja logističkih pakovanja u našoj vodećoj industrijskoj kompaniji je donela brojne koristi u procesima proizvodnje, kvaliteta i logistike.

Potreba za savremenijim načinom obeležavanja i praćenja logističkih pakovanja, u kompaniji Bambi-Banat datira skoro desetak godina unazad. U međuvremenu, sa uvođenjem strogih (zakonskih) regulativa koje HACCP standard propisuje stvorila se pogodna osnova za realizaciju sistema koji će unaprediti sistem obeležavanja i praćenja logističkih pakovanja.

Sa realizacijom se krenulo 2010 godine i od tada je taj sistem aktivan u svim proizvodnim i logističkim jedinicama u okviru kompanije Bambi-Banat. Dve pune godine intenzivnog korišćenja sistema je dovoljno da se sagledaju sve prednosti sistema, pa je iz tog razloga i napravljena analiza uspešnosti ovog projekta.

Implementaciju kompletnog sistema je uradila beogradska kompanija Albatech uz neophodnu podršku stručnjaka i menadžera iz kompanije Bambi-Banat (iz sektora proizvodnje, kvaliteta, IT-a i logistike). Zahteve po pitanju performansi sistema su imali svaki od pomenutih sektora. Takođe svaki od sektora je nakon implementacije mogao registrovati direktne i indirektne koristi uvedenog sistema.

Zatečeno stanje u proizvodnji je bilo takvo da su se transportne kutije obeležavale samo jednim bar kodom koji se odnosio na proizvod (EAN-13), a palete sa gotovom robom su se označavale sa ID kartonima koji su se ručno popunjavali. Popis je vršen na osnovu ID kartona, takođe ručno. Glavni nedostaci takvog sistema

su bili veća mogućnost greške i otežano otklanjanje grešaka. Prema rečima menadžera proizvodnje, Nataše Nikolić, postavljeni zahtevi su bili: eliminisanje ručnog evidentiranja i popisivanja, mogućnost praćenja protoka gotove robe u elektronskom obliku i omogućavanje bolje sledljivosti za gotovu robu.

Rešenje za obeležavanje i automatsko praćenje gotove robe, koje je ponudila kompanija Albatech, se baziralo na profesionalnoj bar kod opremi američke kompanije Intermec (bar kod štampači i ručni računari sa bar kod skenerom), a softverki paket AlbaADC je povezao sve delove sistema u jednu celinu.

Opis sistema

Sistem je osmišljen tako da se na svakom mestu pakovanja (na kraju svake proizvodne linije) nalazi industrijski bar kod štampač na kojem se štampaju etikete za transportne kutije. Na početku smene bi rukovodilac proizvodnje prema radnim nalogima (iz ERP-a) poslao na štampače podatke o proizvodu koji se pakuje na određenom mestu pakovanja. Radnik na formiranju paleta je imao zadatak da pritiskom na dugme štampača štampa odgovarajuće nalepnice i lepi ih na svako transportno pakovanje. Po lepljenju bar kod nalepnica na kutiju vrši se njeno očitavanje mobilnim ručnim računarom koji je bežičnom vezom direktno povezan sa serverom. Nakon formiranja kompletne palete i završenim procesom očitavanja, paleta se šalje na strečovanje, gde se očitavanjem bar koda sa bilo koje kutije na paleti, vrši štampa paletne GS1 nalepnice sa jedinstvenim SSCC brojem na štampaču koji je lociran pored same streč mašine. Tako obeležena paleta se odlaže u priručni magacin i na kraju smene se vrši primopredaja iz proizvodnje u magacin. Primopredaja se vrši jednostavnim očitavanjem SSCC broja svake palete pomoću ručnih računara sa skenerom, a nakon toga se iz sistema štampa primopredajni list. Ovakva jednostavna primopredaja je ostvarena time što obe kompanije koriste GS1 standard u obeležavanju i očitavanju podataka sa transportnih etiketa.

Implementiran sistem je ispunio postavljene zahteve, a prema navodima menadžera proizvodnje, Nataše Nikolić, unapređeni su procesi evidentiranja transportnog i paletnog pakovanja, popis i knjiženje gotove robe. Takođe, rešenje nije dodatno opteretilo procese (u smislu vremena, kompleksnosti i dodatnog utroška radne snage). Dobro je prihvaćeno i od strane radnika: nakon izvršenih obuka sistem je vrlo brzo usvojen. Poseban je značaj online praćenja proizvedene i obeležene robe jer se time postiglo brže uočavanje grešaka i smanjila mogućnost eventualne zloupotrebe. Prednosti su se primetile i u procesima isporuke (primopredaje) iz priručnog magacina (akše se vrši savnjivanje jer i logistička kompanija koja vrši kompletnu distribuciju koristi mobilne uređaje), brže se obavlja povremena kontrola stanja gotove robe u proizvodnji, sistem omogućuje lakše i preciznije nagrađivanje prema radu, a i efikasnija je kontrola formiranih paleta i procesa skeniranja bar kod etiketa od strane supervizora proizvodnje.

Značaj implementacije za sistem kvaliteta

Za sektor kvaliteta osnovni problem koji se javljao u procesu kontrole kvaliteta, korišćenjem ranijeg sistema obeležavanja i praćenja gotovih proizvoda, je bila česta nemogućnost da se analizira uzrok reklamacije proizvoda, obzirom da se roba nije izdvajala po FEFO principu i nije se moglo pratiti ono što sistem zadaje. Tako su postojali slučajevi da je roba po zapisima trebala da bude distribuirana u jednom pravcu, a reklamacija za tu seriju je dolazila iz sasvim drugog kraja zemlje.

Zahtevi za performansama sistema, koji su bili postavljeni od strane službe kvaliteta kompanije Bambi-Banat u vezi sledljivosti, a koje je sistem trebao da ispuni, bili su:

implementacija rešenja sa novim nalepnicama za transportnu kutiju i paletu, koje bi sadržavale sve potrebne podatke (lot, datum proizvodnje, rok trajanja, neto težinu, kao i jedinstveni serijski broj transportne kutije) i barkodiranje svih podataka po GS1 standardu.

Korist ovakvog sistema je, prema tvrdnji Slađane Dragojlović, rukovodioca sektora kvaliteta kompanije Bambi-Banat, višestruka: onemogućen je bilo koji pokušaj „zloupotebe“ procesa pakovanja gotove robe, poštovanje FEFO principa i poznavanje puta distribucije proizvoda. Takođe se korišćenjem ovog sistema, u jednom slučaju, uspešno izvršilo delimično povlačenje proizvoda uz brzu identifikaciju potrebnih lotova.

Pored ovih osnovnih benefita sistema, omogućno je brzo i jednostavno praćenje robe unazad, do samih radnih naloga, a pojednostavio se i proces otpreme pri kome se ranije ručno upisivao broj radnog naloga za otpremljenu robu. Na osnovu mogućnosti da logistika prati uslove skladištenja, primenom obeležavanja po GS1 standardu, kompaniji Bambi-Banat su lako dostupni i podaci o uslovima skladištenja robe koja je predmet praćenja (na prim. praćenje temperature za određeni lot, praćenje podataka o vremenu koje je roba provela u transportu, ...).

Dostupnost ovakvih podataka je obezbeđen povezivanjem tri softverska sistema (ERP kompanije Bambi-Banat, softver za obeležavanje i praćenje AlbaADC i softverski sistem outsource logistike kompanije) koji međusobno razmenjuju sve neophodne informacije. Na tom povezivanju, značajnu ulogu je imao IT sektor

kompanije Bambi-Banat koji je takođe bio i nadgovorniji za proces uvođenja kompletnog sistema obeležavanja i praćenja logističkih jedinica u kompaniji Bambi-Banat.

Preduslovi za uvođenje sistema

O potrebnim preduslovima i toku same realizacije svoju ocenu je dao Petar Stojanović, IT menadžer u kompaniji Bambi-Banat. On je istakao da je bilo potrebno isprogramirati i testirati odgovarajuće interfejsa i pripremiti odgovarajuću infrastrukturu, što je oduzelo veoma malo vremena u odnosu na celokupnu implementaciju (koja je trajala 3 meseca efektivno). Neophodni preduslovi, po pitanju softverske i hardverske infrastrukture, su bili da se obezbedi jedan virtuelni server i jedan dodatni server za distribuiranu lokaciju, kao i da se formira Wi-Fi mreža na odgovarajućim mestima u proizvodnji. Istaknuto je i zadovoljstvo tehničkom realizacijom sistema od strane kompanije Albatech. Nije bilo problema sa softverskim povezivanjem ovog sistema-a sa ERP-om kompanije, a i on se odlično uklopio u kompletan softverski sistem kompanije Bambi-Banat. I na kraju, u svakodnevnoj eksploataciji sistema nisu detektovani veći problemi.

Da bi se ovaj sistem kvalitetno uveo u normalnu produkciju potrebni su određeni preduslovi koje kompanija treba da ispuni. Osim toga i tokom implementacije je bitno da se ispoštuju posebni principi neophodni za kvalitetnu implemetacije. Svoj sud o tome kao i o toku implementacije sistema u kompaniji Bambi-Banat, izneo je i projekt menadžer u kompaniji Alba tehnologije Srđan Kecman: „Za uspešnu realizaciju ovako kompleksnog sistema bila je neophodna kvalitetna i dobra saradnja svih učesnika u projektu kao i zajednička težnja ispunjenju međusobno dogovorenih rokova. Trebalo je posvetiti posebnu pažnju puštanju jednog ovakvog sistema u produkciju i kvalitetnoj obuci ljudi, obzirom da je u pitanju proizvodnja koja ne sme da se uspori ili zaustavi , a koja radi u tri smene 24/7. Bilo mi je izuzetno zadovoljstvo učestvovati na jednom ovakvom projektu i sarađivati sa ljudima u kompaniji Bambi-Banat koji su se pokazali krajnje profesionalo, organizovano i uvek otvoreni za prihvatanje i

usvajanje novih njima korisnih tehnologija.“

Zaključak

Sumirajući sve utiske korisnika sistema, može se primetiti njihovo zadovoljstvo postignutim rezultatima ostvarenim korišćenja novog sistema. Veoma efikasno praćenje robe u proizvodnji i u logističkom lancu, između ostalog doprinosi i uštedi resursa potrebnih da se takve informacije pribave (naročito u segmentu analitike). Online vidljivost svih informacija u lancu snabdevanja omogućuje brzo reagovanje, ali i doprinosi boljem sagledavanju svih aktivnosti u lancu i njenoj dinamici. Kao potvrdu svega toga, realizovan projekat je ocenjen kao veoma uspešan, a kompanija Bambi-Banat pokazuje spremnost za nove projekte koji bi doprineli još boljem poslovanju sa tendencijom povećanja već visokog rejtinga kompanije.